

Wirusowa biegunka bydła (BVD) jest chorobą zakaźną powodującą największe straty zarówno w hodowli bydła mlecznego, jak i mięsnego.

W większości przypadków przebiega bez wyraźnych objawów klinicznych, co utrudnia rozpoznanie i sprzyja rozprzestrzenianiu się wirusa. Na świecie BVD stwierdzono u blisko 80% zwierząt. W Polsce ponad połowa gospodarstw posiada osobniki serologicznie dodatnie, więc trwale przenoszące szczep wirusa na pozostałe zwierzęta w stadzie.

BVD - czynniki etiologiczne, objawy i skutki

Chorobę wywołuje wirus wirusowej biegunki bydła (BVDV), należący do rodziny *Flaviviridae*, rodzaju *Pestivirus*. Do zakażenia dochodzi najczęściej drogą oddechową i pokarmową, ale znane są również przypadki przenoszenia wirusa za pośrednictwem krycia lub inseminacji. I pomimo, że na atak BVDV jest narażone bydło w każdym wieku, to wysoki odsetek zachorowań dotyczy zwierząt pomiędzy 3. a 18. miesiącem życia. Ważnym czynnikiem szerzenia się BVDV są infekcje u ciężarnych krów. Jeżeli wirus przedostaje się do organizmu matki przed upływem 60. dnia ciąży, wówczas konsekwencją może być zamieranie zarodków. Z kolei, infekcja pomiędzy 40. a 125. dniem skutkuje rodzeniem się cieląt trwale zakażonych (Persistently Infected - PI). Obecnie taki schemat stanowi główny powód wzrostu liczby zachorowań w obrębie stada, bowiem zwierzęta PI pomimo dobrego stanu zdrowia uwalniają z wydalinami i wydzielinami znaczne ilości wirusa do środowiska.

W Polsce ponad połowa gospodarstw posiada osobniki serologicznie dodatnie. Fot. Pixabay

Na świecie BVD stwierdzono u blisko 80% zwierząt. W Polsce ponad połowa gospodarstw posiada osobniki serologicznie dodatnie, więc trwale przenoszące szczep wirusa na pozostałe zwierzęta w stadzie.

Chociaż BVD nie daje charakterystycznych objawów, to istnieje kilka symptomów, które powinny skłonić hodowcę do szczegółowej kontroli swojego stada. Należą do nich:

- spadek lub brak apetytu;
- osowiałość;
- utrata masy ciała;
- obniżenie ilości produkowanego mleka;
- owrzodzenia śluzawicy;
- brak ciąży po wielokrotnych zabiegach inseminacji;
- ronienia, rodzenie się cieląt słabych oraz podatnych na choroby układu oddechowego i pokarmowego;
- wady wrodzone i mumifikacje płodu.

Ponadto, u krów w początkowym stadium występuje gorączka i biegunka. Objawy te jednak towarzyszą często innym schorzeniom (zwłaszcza w okresie okołoporodowym), dlatego w wielu przypadkach dochodzi do postawienia błędnej diagnozy, a tym samym do „pominięcia” BVD.

BVD - rozpoznanie

Skuteczną metodą diagnostyki BVD u bydła jest identyfikacja przeciwciał (badania serologiczne) lub antygenów wirusa (badania wirusologiczne) we krwi. Według wytycznych, materiał przeznaczony do analizy powinien pochodzić od wszystkich dorosłych zwierząt ze stada. Koszt takich oznaczeń jest niestety stosunkowo wysoki, **dlatego zaleca się pobranie krwi od przynajmniej 20% zwierząt**. Co ważne, nawet przy uzyskaniu wyników ujemnych,

a więc wykluczających obecność wirusa, każdy hodowca powinien przeprowadzić konsultację z lekarzem weterynarii. Niekiedy konieczne staje się powtórzenie badania po około 3 tygodniach.

Skuteczną metodą diagnostyki BVD u bydła jest identyfikacja przeciwciał (badania serologiczne) lub antygenów wirusa (badania wirusologiczne) we krwi. Fot. Pixabay

Jak chronić stado przed BVD?

Na samym początku każde stado należy dokładnie przebadać na obecność osobników trwale zakażonych. Jeżeli zostaną one zidentyfikowane, to hodowca w trybie natychmiastowym powinien poddać je brakowaniu. **Kolejnym krokiem jest wprowadzenie programu szczepień ochronnych.** Wbrew wielu opiniom, metoda ta nie gwarantuje całkowitej ochrony stada przed BVD, ale pozwala na ograniczenie strat ekonomicznych będących skutkiem inwazji wirusa (zaburzenia w rozrodzie, występowanie innych chorób). Trzecim, a zarazem bardzo ważnym krokiem profilaktyki, jest przestrzeganie zasad bioasekuracji. W tym celu, należy kontrolować stan zdrowia zwierząt przed zakupem, poddawać je terminowej kwarantannie, a do inseminacji używać nasienia pochodzącego z pewnych i sprawdzonych źródeł.